

være, at det, naar vi pludseligt fik en Krig, vilde vise sig at have været en ret god Økonomi at give disse Penge ud i Tide. Den ærede Ordsfører yttrede stor Glæde over, at man tidligere havde været varsom med at bevilge Kanoner til Søforterne. Det er ganske sikkert, at under hele den Udviklingsgang, Sagen har faaet, er det ganske overordentlig glædeligt, at denne Varsomhed har fundet Sted; men det er dog et stort Spørgsmaal, om man, naar der pludselig var udbrudt Krig, og en Flaade havde lagt sig foran Forterne og bekludt dem, saa vilde have hørt den ærede Ordsfører og hans Meningsfæller være saa overordentlig glade over, at Forterne ingen Kanoner havde eller dog kun havde dem i ganske utilstrækkelig Antal. Man kan altsaa ikke tage Sagen paa den Maade. Det hele Spørgsmaal er, desuden et ganske færegent og ikke underkastet de samme Variationer som andre Spørgsmaal af lignende Natur. Hvad gjælder det nemlig om paa et Søfort? Det gjælder om for det Første at tilvejebringe en Kanon, der er kraftig nok til at gjenembryde det stærkeste Pandser, et Skib kan bære, og dernæst at søge denne Kanon indrettet saaledes, at den kan lades saa hurtigt som mulig, og betjenes saa sikkert som mulig, og uden at Betjeningsmandskabet udsættes for meget. Disse to Opgaver har man af tekniske Hensyn maattet dele. Man arbejdede først hen til at faae en Kanon af den Bestaaffenhed, at den kunde gjenembryde det stærkeste Pandser, et Skib kan bære, og det naaede man. Dernæst kom man gennem en Række forskjellige Forsøg langt om længe til det Resultat, at man virkelig var i Stand til med saa svært Skyts at tilvejebringe en tilforladelig Baglademekanisme, og man maa altsaa sige, at man i teknisk Henseende har naaet det Maal, som der overhovedet kan være Tale om at tilstræbe. Et Skib kan jo nemlig ikke bære mere end en vis Pandserstyrkelse, og med Hensyn til Gjennemtrængelsen af dette Pandser har man jo Klarhed i, hvad et Kanonprojektil er i Stand til at udrette. Spørgsmaalet er nu altsaa kun, om det er muligt at finde paa en endnu bedre Baglademekanisme end den, man har opfundet, og saa svarer jeg, at det vistnok vilde være overordentlig heldigt, hvis man til den Tid stod overfor Anstæffelsen; men i Virkeligheden er Spørgsmaalet temmelig ligegyldigt, da den Mekanisme, man nu har, er forsvaerlig. Naar jeg slutter mig til det Forslag, som den høitagtede Minister har fremsat, saa er det ogsaa af den Grund, at det gjælder om paa de Punkter, der ere mest udsatte, ikke blot at faae Kanoner, der kunne skyde hurtigt, men ogsaa Kanoner, der kunne betjenes saaledes, at Mandskabet er godt dækket. Dette kan ved det svære Skyts kun opnaas ved Baglademekanismen, idet Forladekanonen gjør det nødvendigt for Mandskabet at udsætte sig under Ladningen saaledes, at et vel anbragt Kartætseskud feier en Del af den Betjening

bort, som man i saa høi Grad har Brug for. Jeg skal dernæst vende mig til de andre Spørgsmaal, Marineministeriet vedkommende. Den ærede Ordsfører bemærkede, at der var tekniske, finantzielle og politiske Grunde til ikke at give den Bevilling, der er forlangt under Nr. 65. Hvad nu de tekniske Grunde angaar, skulde de hovedsagelig bestaa derved, at Artilleriet var i saa overordentlig Fremgang, at man ikke kunde vide, om Pandseret snart faldt. Jeg skal i den Anledning først bemærke, at man vel maa vogte sig for at lytte for stærkt til de enkelte Stemmer, som reise sig paa forskjellige Steder for en Udovilling, som tiltaler En ganske overordentlig i finantziel Henseende. Jeg tror, man maa have Diet gæbent for, hvad der passerer overalt i den Verden, som nærmest omgiver os, og som netop udvikler sit Materiel i den Retning, som her er Tale om. Det kan neppe være den ærede Ordsfører eller noget Medlem her i Thinget ubekendt, at de Overveielser, som have fundet Sted med Hensyn til den tydske Østersøflaades Udvikling, netop have ført til, at man er kommen til den Beslutning, at ville anskaffe kraftige Kampstibe, og at man ingenlunde har til Hensigt at ville forlade Pandseret. Jeg skal endvidere bemærke, at jeg — det kan maasse være en ren personlig Overbevisning — er overtydet om, at selv om man allerede er kommen saa vidt, at man har Kanoner, der ere i Stand til at gjenembryde det allerstærkeste Pandser, saa vil dog Pandseret ikke falde. Jeg tror, at i det Mindste i en meget lang Fremtid, maasse bestandigt, ville Pandserstibene vedblive at være de eneste kraftige Kampstibe, man vil bruge, og jeg skal sige Grunden, hvorfor jeg tror det. Selv om man nemlig kan tilvejebringe en Kanon, hvis Projektil er i Stand til at gjenembryde det stærkeste Pandser ved lige Anslag, saa er det dog klart, at naar man kommer til det skraa Anslag, svinder Kraften i en ganske overordentlig Grad bort, og et kraftigt pandsret Skib vil ofte lade et saadant Projektil prælle af, medens derimod det upandsrede Skibs Side fuldstændig vil rives op deraf. Derfor tror jeg, at Pandserstibene altid vilde være i betydelig Overvægt i Sammenligning med de upandsrede, og derfor tror jeg ogsaa, at man skal være varsom med, dersaa at Artilleriet er i Stand til at gjenembryde Pandseret, at slutte, at Pandseret vil falde. Pandseret vil i alt Fald først falde efter en meget lang Udvikling, og man vil som sagt neppe i en overfæuelig Fremtid komme til, at Pandserstibe ikke danne Hovedbestanddelen af de kraftige Kampstibe i Flaaderne. Jeg tror derfor, at den høitagtede Marineminister er paa rigtig Veie, naar han fastholder det Princip at udvikle en Flaade saaledes, at vi paa de Steder, hvor vi have kraftige Kampstibe fornødne, ogsaa er i Stand til at møde med dem af saadan Bestaaffenhed, at de ikke strax maa vige Pladsen paa Grund af, at Fjenden møder med bedre Vaaben. Det,